

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám, földszint (Arany Bika-bérház). — Telefon: 113 (7 mellék-Allomással). Szerkesztéségi hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZAGI NAPLO
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám. (Arany Bika-bérház) földszint. Telefon: 113 (7 mellékallomással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Sürgős intézkedést a vetőmag biztosítására

Néhány nap múlva őszbe fordul a nyárutó s a gazdatársadalom legnagyobb gondja most az őszi vetési munkálatok elvégzése. Tény, hogy a korai vetések hozzák a legnagyobb eredményt s ennek megfelelően a rozs vetésének már javában folyt a munkát, az őszi búza vetését is meg kellene kezdeni két-három hét múlva. De vetőmag nincs s a gazdatársadalom a legnagyobb türelmetlenséggel tekint az illetékes tényezőkre fel, várva a megfelelő intézkedéseket.

A tiszántúli gazdasági szervek még idejében megkezdtek az azokat a munkát, melynek eredményeképpen már régen meg kellett volna kezdődnie a vetési munkálatoknak egész Tiszántúlon. Kezdetben úgy volt, hogy a Tiszántúli Földművelésügyi Tanács szervezi meg az előkészítési munkáját, később ezt a Gazdasági Felügyelőségre bízták. A felügyelőség falvanként és járásonként össze is írta a szükséges vetőmagmennyiséget s azt felterjesztette a földművelésügyi minisztériumba. Az ügyben intézkedés még nem történt.

Ugyancsak javaslatot adott a Tiszántúli mezőgazdasági szervek a vetőmag-cserékre. A Tiszántúli különböző megyei a mostani termés eredményeként olyan helyzetben vannak, hogy kölcsönösen ki tudják segíteni egymást ebben a vonatkozásban. Mert egyes helyeken ugyan 100 százalékosan kifogyott a búza, de jó volt a kapásnövények termése, ismét másutt fordítva áll a helyzet. Hogy azonban ezt a vetőmagcseréket végre lehessen hajlani, szükséges lenne a szűk vetőmag felszabadítása. Ebben a kérdésben is felterjesztéssel fordultak a földművelésügyi minisztériumhoz. Intézkedés történt eddig még nem.

A létfontosságú kérdések elintézése — úgy látszik — akadályokba ütközik. Lehetőséges, hogy a bürokrácia ezer útvesztőjének valamelyikében akad el a tiszántúli vetőmag ügye, de sokak valószínűleg, hogy az elmúlt hetek alatt lefolyt politikai válság hátráltatta a szükséges intézkedéseket. Akárhogyan is van a további késlekedés katasztrófát okozna a Tiszántúli jövő évi termésben.

Eppen ezért, nemcsak a gazdatársadalom, hanem az egész tiszántúli lakosság érdekében kérő és figyelmeztető szóval fordulunk az illetékesekhez. A huszonegyedik órában vagyunk, sürgős intézkedést kérünk!

A tiszántúli parasztság ereje minden megfeszítéssel dolgozik a jövő évi kenyérért és hajlandó minden áldozatra, hogy kenyeret termeljen. De ezt a munkát csak akkor tudja elvégezni, ha illetékes szervek megadják számára a munkát elvégzésének lehetőségét. Ha a vetőmag kérdése továbbra is elintézetlenül fog heverni, a jövő évi termés rossz eredményéért a tiszántúli parasztság nem vállalhatja a felelősséget.

Az új kormány megalakulásáig az országgyűlés üléseit elnapolták

Indítvány a Vatikannal való diplomáciai kapcsolatok felvételére

Az országgyűlés szerdai ülését negyed 10 órakor nyitotta meg Szabó Árpád alelnök. Az elnöki bejelentések során közölte, hogy Balogh István (Független Magyar Demokrata Párt) önálló indítványt jegyzett be a Vatikannal való diplomáciai kapcsolatok felvételére. Az indítvány napirendre tűzéséről később történik intézkedés.

Ezután napirendre került az országgyűlés különböző bizottsági tagjainak megválasztása következett. Az országgyűlés a pártközi megállapodás alapján a jelöltek ellenvelés nélkül egyhangúan elfogadta.

Rövid szünet után az elnök napirendi indítványára úgy határozott, hogy az országgyűlés üléseit bizonytalan időre elnapolják. A Ház elnapolására azért volt szükség, mert közben az új kormányknak meg kell alakulnia, s azután majd az új kormány bemutatkozásával kezdődik az országgyűlés munkája.

Megkezdődnek a kormány-átalakításra vonatkozó tárgyalások

A „Kis Újság” jelentése szerint a kormányalakításra vonatkozó tárgyalások csütörtökön délután már megkezdődnek. Az egyes pártok már határozta afelett, milyen javaslatokat tesznek a kormány összetételére vonatkozóan. A Független Kisgazdapárt álláspontjára nézve tudvalevőleg az országos nagyválasztmány határozatot hozott: ez a Kisgazdapárt tárgyalási alapja.

A csütörtöki értekezleten a Független Kisgazdapártot Dobi István, a párt országos elnöke, valamint Szabó Árpád és Gyöngyösi János képviselik, azonban a gazdasági kérdések tárgyalásánál a párt gazdasági szakembereit is bevonják. Az egyes tárgyak elosztására vonatkozólag még mindig az a helyzet, hogy a személyi kombinációk emlegetése időelőttié utaloznak. A Független Kisgazdapárt vezetésében azonban az a hangulat, hogy a párt elsősorban a földművelésügyi és pénzügyi tárcát kívánja megtartani, míg a többi tárca sorsát a koalíció más pártjaival megbeszélés tárgyává kívánja tenni.

Vonatkozik ez bizonyos mértékben a miniszterelnökségre is, amelynek betöltését a párt éppúgy meg kívánja tárgyalni a többi koalíciós párt vezetőivel, mint a kormányalakításra vonatkozó összes személyi és tárgyi kérdéseket.

Vállalja-e a miniszterelnökséget a Kisgazda Párt

A „Világ” jelentése szerint a Kisgazdapárt politikai bizottsága ülésein mindenekelőtt felmerült a kérdés, hogy vállalja-e a Kisgazdapárt abban az esetben ha a miniszterelnökség politikai államtitkára nem kisgazdapárti képviselő lenne? Beható vita

után a politikai bizottság úgy döntött, hogy a miniszterelnökséget a párt csak abban az esetben vállalja, ha ez nem pusztán cím marad, hanem a tényleges irányítás egy részét is biztosítja a párt számára. Ez azt jelenti, hogy a miniszterelnökség államtitkári állásának betöltése szoros kapcsolatban áll magával a miniszterelnökséggel. A párt tehát hajlandó a

díszes tisztségről lemondani abban az esetben ha a miniszterelnök mellé nem kisgazdapárti politikus kerülne.

A politikai bizottság megbeszélésein az a felfogás alakult ki, hogy a Kisgazdapárt semmi esetre sem vállalja a honvédelmi minisztériumot, hanem ezt a tárcát más pártnak engedi át.

A Kisgazdapárti oldalon hangsúlyozták, hogy a párt vezetése-

gének további magatartásával feltehetőleg figyelemmel kell lennie a párt nagyválasztmányának határozataira.

A nagyválasztmány bizonyos feltételeket szabott a koalícióban való együttműködéshez: ezek között a feltételek között szerepel többek között a közönséges választások megtartása még ez év folyamán és a választási visszaélésekkel kapcsolatos büntető eljárás megindítása szeptember 31-ig.

A csütörtökön megkezdődő pártközi tárgyalásokon mindezek a kérdések szóba fognak kerülni.

Megnyílt az Egyesült Nemzetek közgyűlése

A háborúnak még a lehetőségét is meg kell szüntetni, hangoztatta az elnök

Flushing Meadows: Kedden délután ünnepélyes külsőségek között megnyílt az Egyesült Nemzetek szervezeteinek közgyűlése. Elnökké a brazil Aranhat választották, aki megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a közgyűlés életbevágó fontossága a kis nemzetek szempontjából, amelyek az Egyesült Nemzetektől várják a békét. A békét nem lehet mérges gázokkal biztosítani. A háborúnak még a lehetőségét is meg kell szüntetni. A világ két nagy táborra oszlott, a győztesek és legyőzöttek táborára és mindkét részen éhséggel és nyomorral küzdenek. Ha meg akarják menteni Európát, akkor ennek az állapotnak véget kell vetni.

A közgyűlés alelnökei: Nagybritánia, az Egyesült Államok, Kína, Franciaország, Mexikó, a Szovjet-Unió és Kuba delegátusait választották meg.

A MOSZKVAI RÁDIO

Jelenti: Szeptember 15-én a nagyhatalmak képviselői ünnepélyes keretek között letétbe helyezték az Olaszországgal, Romániával, Magyarországgal, Bulgáriával és Finnországgal kötött ratifikációs okmányait. Ez az esemény — írja a Pravda — nagyjelentőségű, mert azt jelenti, hogy a békeszerződések most már életbeléptek. A békeszerződés életbeléptése jelentős áttörést hoz a béke megvalósításában, amelyet a Szovjetunió folytat a demokratikus elvekben, a népek együttműködésén, a nagy- és kis államok egyenjogúságán alapuló békéért. A Szovjetunió népe örömmel üdvözi a békeszerződés életbelépését mint olyan eseményt, amely jelentős mértékben hozzájárul a háború utáni béke és biztonság megvalósításához.

A KOLCSÓNBERLETI TÁRGYALÁSOK

rendezését célzó szovjet-amerikai tárgyalások mostani ütemét amerikai hivatalos körökben nem tekintik szakításnak. Amerikai körök rámutattak arra, hogy csupán technikai nehézségek okozták a tárgyalások lassúságát. Több mint 11 milliárd dollárról van szó.

BYRD

amerikai demokrata szenátor az

európai segélytervvel kapcsolatban kijelentette, hogy az amerikai dollár nem kizárólagos „gyógyír” a világ bajaira. Az elmúlt két évben országunk közel 20 milliárd dollárt költött a külföldi államok megsegítésére — mondotta. — Polgárainak joguk van tudni, mi történt ez-

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjainak búcsúztatása

Budapest, szeptember 17. A békeszerződés életbelépésével a szövetséges ellenőrző bizottság működése megszűnik. A bizottság tagjai, akiknek több évi működése a magyar politikai és társadalmi élettel nagy megismerésével és segíteni akarásával úgyszólván egybeforrott, most elhagyják az országot. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjainak búcsúztatására Tildy Zoltán köztársasági elnök és felesége, Szombaton, szeptember 20-án este fogadást ad. Az elnöki fogadást megelőzően a SzEB amerikai és angol tagjai külön fogadást adnak, délutáni összejövetelen vesznek búcsút magyarországi ismerőseiktől, a politikai és társadalmi élet vezetőitől.

Még e héten megalakul a követek tanácsa

A békeszerződés értelmében a Szövetséges Ellenőrző Bizottság megszűnése után a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagybritánia budapesti követeiből tanácsadó testület alakul, amely a magyar kormány segítségére van a békeszerződés intézkedéseinek gyors és hatékony végrehajtására. A nagyhatalmak követeinek ez a tanácsa még a hét folyamán megalakul. — A tanácsban minden hónapban egy másik nagyhatalom követe elnököl.

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjainak búcsúztatása

Szerdán Chapin amerikai követ adott fogadást és pénteken, szeptember 19-én az amerikai követés vezetője látja vendégül a diplomáciai kar és a magyar politikai élet tagjait. Szombaton 20-án délután 6 órakor Debrecenben volt angol katonai misszió vezetője tart előadást. Szvridov altábornagy a SzEB elnöke előtt, szeptember 22-én este 8 órakor a Szövetséges Ellenőrző Bizottság klubjában rendez fogadást a SzEB tagjai, a diplomáciai kar, a magyar politikai és társadalmi élet vezetői részére. (MTI)

Még e héten megalakul a követek tanácsa

Az első hónapban ezt a tisztséget a Szovjetunió budapesti követe, Puskin tölti be.

Az angol és amerikai katonai misszió valószínűleg e hét végén elhagyja Magyarországot. Az amerikai katonai misszió vezetője, Weems dandártábornok Frankfurtban kap új beosztást a németországi megszálló amerikai csapatok főparancsnokságán. Az angol katonai misszió vezetője, Edgcombe vezérőrnagy visszatér Angliába.

Vámbery Rusztem a brit külügyminisztériumban

London. Vámbery Rusztem, Magyarország washingtoni kormány megbízottja, ki jelenleg Londonban tartózkodik, hivatalos látogatást tett a brit külügyminisztériumban s utána részt vett az angol alsóházban adott ebédnél, amelyen Bevin külügyminiszter is megjelent.

Anglia budapesti követe

London. (A. B.) Nagybritánia új budapesti követévé Knox Helmet, a magyarországi brit politikai misszió vezetőjét nevezték ki.

Negyven vagon kórházi felszerelés érkezett haza

MOT jelent: A németek és nyilasok által nyugatra hurcolt kórházi felszerelésünkben szerdán 40 vagon kórházi anyag érkezett vissza Neunburgból és Ingolstadtból. A hazaérkezett kórházi felszerelést a kormány nevében Nyárádi Miklós pénzügyminiszter és Molnár Erik népjóléti miniszter vették át szerdán délután a Dunaparti teherpályaudvaron.

Igazolvány képek

HORVATH FOTÓTÓL, Simonyi utca 1/b.

Vigszínház
mozi
Debreceben először!
DEANNA DURBIN
minden eddigit felülmúló
legnagyobb alakítása:
Karácsonyi
vallomás
Mopex világhírű Some-set
Maugham világhírű regénye
Előadások: 4, 6, 8 óra.

METEOR MOZGO
csőbűntudás
No kérdőzd, ki voltam
Kardóy Katalin pártatlan sikerű klan-
dos, szocialista magyar filmregénye.
Mopex világhírű
Előadások: 6 és 8 óra

APOLLO MOZI
Debreceben először! Mopex amerikai
világhírű. G.H.A. Fősz. Rita Hoy-
vort, Verobaz Fősz. Glen Ford és Gyat-
tyal kiváló. Egy de amerikai játékbe-
leng minden bűne, csillogás, joroló
melódik, szenvedélyes bűnök, rejtel-
mes kalandok filmje.
Telefoni: 194.

Durcsánszky volt külügyminiszter irányította a szlovákiai összeesküvést

Prága. A Szlovákiában leplezett fasiszta összeesküvés ügyében tovább folyik a nyomozás. Nerek belügyminiszter a keddi minisztertanácson tájékoztatta a kormány tagjait a nyomozás állásáról. Kiszivárgott hírek szerint az összeesküvés, amelynek központja Zsolnán volt, Durcsánszky a Tiso era volt külügyminisztere irányította. Az emigrációban lévő Durcsánszkyt mint ismeretes, a pozsonyi népbíróság néhány hónappal ezelőtt in contumaciam köztételtől halálra ítélte.

A csepeli munkások a drágaság letörését sürgetik

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt a Weiss Mannfred-gyár munkásainak 20 tagú küldöttsége jelent meg a parlamentben a szociáldemokrata párt vezetőinél s arra kérte őket, hogy járjanak el a kormánytól a napokban felszökött árak visszaszorítása érdekében. Szekessy Árpád h. miniszterelnök kijelentette, hogy a tárgyalások folynak az életszínvonal emelésére, mert kötelesekünk, hogy elsősorban a dolgozók sorsán javítsunk.

Milliók visszaélést lepleztek le Budapesten

A budapesti lapok jelentése szerint nagyarányú sikkasztást derített ki a gazdasági rendőrség a Dévai utcában lévő Lichtenslein Miksa Magisztrátó és Feldogozó Vállalatnál. Megállapították, hogy a jövételi szállítással kapcsolatban óriási összegekkel károsították meg az államot. Rajtaütésszerű könyvvizsgálatot tartottak s ez bizonyítékokat szolgáltatott a vállalat vezetője ellen. Detektívek mentek dr. Farkas Imre tulajdonos, Huszár András és Reich László ügyvezető-igazgatók lakására. Előállították őket a rend-

Milyen lesz az új uszorabíróság?

Most készült el az új uszorabíróságok felállításáról szóló törvényjavaslat. Rics István igazságügyminiszter kezdeményezésére dolgozták ki az uszorabíróságok átnevezéséről szóló törvényjavaslatot, amely a munkásság kezébe teszi is az uszorabíróságokat. A törvényjavaslat kimondja, hogy minden uszorabírósági tanács egy szakértőből és négy munkástagból áll. A munkásbírakat az igazságügyminiszter nevezi ki azoknak a gyári üzemi bizottságoknak javaslat alapján, amely gyárakban kétezerenél több munkás dolgozik. Minden munkásbírót három hónapi letöltésű tagja, amely gyárakban és ugyanolyan összegű napi díjat kap, mint az igazságbizottságok tagjai. Az eddigi uszorabírósági eljárásról átterjedő a tanácsnak nem lesz állandó szakértője, nehogy a munkásbírakat befolyásolja, de a bíróság tartozik szakértőt meghallgatni és ha a munkásbírát kívánják, a szakértő részt vehet a zárt tanácskozásokon is. Az új uszorabíróság hatásköré-

magot küldtek, okot pyújtott volna erre. Ugyancsak visszautasította azt a kísérletet, hogy valamelyik politikai párt hátrítják a merényletet. A minisztertanács meghallgatta Nerek belügyminiszternek a közel-múltban leleplezett szlovákiai összeesküvésről tett jelentését is. Prága. A Pravo Lidu jelenti: hogy külföldről érkező hírek szerint a szlovák emigránsok vezetői között az utóbbi időben teljes nyíltsággal folyik a harc, hogy ki legyen majd elnöke az szlovák köztársaságnak. Az egyik csoportot Durcsánszky, a másikat Sidar vezeti Durcsánszky hívei Sidart árulónak, „magyarnak” nevezik. A két csoport súlyos pénzügyi jellegű vádakkal illeti egymást. Durcsánszky Szlovákiából nagymennyiségű ópiumot vitt magával, ezzel akarta fedezni mozgalmi kiadásait. Az ópiumot azonban még Ausztriában elszedték tőle a magyarok, írja a Pravo Lidu.

Dán Antal is beszélt a küldöttséghez. A fogyasztási a termelés felé helyezték, mondtotta, de nem kormány intézkedéssel, hanem az élet hozta így. Főfeladatunk, hogy biztosítsuk az ország dolgozóinak a kenyeret, a textilt és a cipőt. Végül Kisházi Ödön jelentette be, hogy legkésőbb október 1-re az összes szakmák kollektív szerződésai elkészülnek, amiknek elve az, hogy a dolgozók családjaikkal együtt minél magasabb életszínvonalat érjenek el.

örögre. Reichnél hamis álléval és hamis iratok voltak. Tegnap kezdték meg kihallgatásukat. Megállapították, hogy külföldi magazzálítókval kapcsolatban Farkas Imre két tárgyalva, Reisz Lászlóval és Huszár Andrásal együtt sorozatos visszaéléseket követett el és a külföldre szállítandó nagymennyiségű az országban a fetelepiacban eladták és ezzel több milliót hasznolt szereztek maguknak. Ezenkívül az államot is nagy mértékben megkárosították.

be tartozik minden néven nevezendő árdragítási ügy. A munkásokból álló uszorabíróság szükség esetén halálbüntetést is kimondhat. Az igazságügyminisztériumban elkészült az orvosi hivatás védelméről szóló törvényjavaslat, amely a közönség védelmére is célozza. A törvényjavaslat többi között két fontos kérdést szabályoz: A kuruzslás üldözésének, továbbá a fogorvosok és fogtechnikusok munkájának kérdését. A kuruzslást jelenleg tulajdonképpen nem lehet büntetni, miután az 1938. évi orvosi kamaráról szóló törvényt hatályon kívül helyezték és ezzel érvénytelenek lettek a büntető rendelkezések is. Az orvosi hivatás védelméről szóló törvényjavaslat most gondoskodik a betegek védelméről, amennyiben szigorúan üldözi a kuruzslást. Ugyancsak szabályozza a törvényjavaslat a fogorvosok és fogtechnikusok munkáját és megállapítja a fogtechnikusok és a fogorvosok letáskörét.

Marshall az Egyesült Nemzetek közgyűlése elé terjesztette az amerikai béketervet

Az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésének második napján Marshall külügyminiszter beszédet mondott, amelyben a közgyűlés elé terjesztette az Egyesült Államok új béketervét. Az alábbi javaslatot tette:

1. Ideiglenes béke- és biztonsági bizottság felállítása az Egyesült Nemzetek 55 tagállamának részvételével, hogy foglalkozzanak minden olyan helyzettel, amely veszélyeztetné a nemzetközi békét. Marshall kijelentette, az ideiglenes bizottság felállítása a jövő esztendőben rendelkezésre bocsátja az összes tagállamoknak a közgyűlés szerveit. Megértesíti a békés rendezés gépezetét és az ilyen rendelkezések meghozatalának lelelősségét az Egyesült Nemzetek valamennyi tagjára hárítja.

2. A nehézségekkel kapcsolatos helyzetet és az ilyen rendelkezések meghozatalának lelelősségét az Egyesült Nemzetek valamennyi tagjára hárítja.

3. A nehézségekkel kapcsolatos helyzetet és az ilyen rendelkezések meghozatalának lelelősségét az Egyesült Nemzetek valamennyi tagjára hárítja.

Marshall kijelentette, hogy az Egyesült Államok olyan határozatot fog a közgyűlés elé terjeszteni, amely itéletet hoz a görögországi események tárgyában. Fel fogja hívni a határozat Albániát, Bulgariát és Jugoszláviát: szüntessék be a görögországi szabadságharcosok további támogatását. Ezenfelül új bizottság megalakítását fogja javasolni, amely megvizsgálja a görög helyzetet és újabb javaslatokat fog tenni. A közgyűlésre vár a palesztinai kérdés is. Azokkal a nehézségekkel kapcsolatban, amelyeket a szovjet és amerikai övezetek Koreai fennállása idézte Marshall a következőket mondotta: — Ez a helyzet nem tarthat a végtelenségig az oroszokkal való tárgyalások megszakadták. Uppnevezte az Egyesült Államok

Korea függetlenségét a közgyűlés elé szándékozik terjeszteni. A leszerelés három dolgon múlik: nemzetközi bizottság, a német és japán békefeltételek, végül a nemzetközi békebiztosító erők és atomerők ellenőrzések megszervezése. A vétőkérdésről szólva Marshall kijelentette: noha az Egyesült Államok nem kívának változtatást javasolni a vétőjoggal a biztonsági tanácsban való visszatérésre, az amerikai javaslatot, hogy változtatást javasoljon. Marshall végül 55 nemzet képviselőiből álló bizottság felállítását javasolta, amely 1948 szeptember 1-ig működnie és amelynek feladata a nemzetközi béke védelmének és a kérdésben javaslatokat tenni. Ha szükség mutatkozik a közgyűlés ügy döntése, hogy ez állandó intézmény legyen.

Nagy gyári tűz Pécsen

Pécsen a Dunántúl legnagyobb vas- és gépipéjében, a Sopiana-gépgyárban hétfőn délután óriási tűz pusztított. A tűz fel 5 óra körül Kerner József esztergályos vette észre. Sűrű gomolyokban ömlött a füst a gépműhelyből és az esztergályosműhelyből. Feltörték a gépműhely ajtaját és a beáramló levegő nagy lángra lobbantotta az eddig lapfangó tüzet. Orvosi gyorsasággal terjedt a tűz az olajos gép- és faalkatrészek között. A lángok felcseppentek a padlásra, ahol hatalmas mennyiségű fiamta feküdt, amit vasöntésnél használnak. Ezek is tüzet fogtak és pillanatok alatt lángok borították a tetőzetet és a tető tartó fagerendázatát. Egész Pécs tüzoltósága kivonult az o táshoz, azonban igen nagy nehézséget okozott, hogy nem állt megfelelő mennyiségű víz a tüzoltók rendelkezésére. A Tette és a Zorotyogó vízellátása a hetek óta tartó szárazság folytán ügyszőlővé teljesen lepadt és így a vízellátás nem volt nyomása. Hosszú ideig keresztil dolgoztak a tüzoltók, amíg meg tudták fekezni a tüzet, addigra azonban leégett a kovács műhely, a gépház, a lakatos- és az esztergályosműhely, valamint az iradahelyiségek jórésze. Mindössze az öntőde, az asztalosműhely és a készárur tároló maradt meg a lángoktól. A tüzet nem szabotázs okozta, hanem a véletlen műve volt. A generátorból pattanhatott ki egy szikra és az lobbantotta lángra a száraz, könnyen gyúló anyagokat a gépházban.

Közönet a kereskedőknek

A kereskedőtársadalomról sok igaztalan kritika, namis beállítás hangzott el az elmúlt években. Az utolsó hónapokban valamint változott a helyzet s szerelemis hinni, hogy nem csupán a választások előtti sztrájkhangokat jelenti ez a változás, hanem felsmerésai annak, hogy a kereskedők munkájukkal, áruháztartásukkal valóban első perctől építő tagjai voltak a magyar demokráciának. Emlékezzünk csak vissza azokra az időkre, amikor a felszabadulás után néhány héttel már karavánokban, élel- és vagyonvesztés között mentek kereskedőink Romániába beszerezni a. debreceni fogyasztók számára árujukat. Abban az időben, amikor meg a náborában elvadtul erkölcsök következtében orgájiát úte a bun, komoly kockázatot jelentett ez, emellett többnapos fázású utat, küzdömet, éjszakaiást, így vetették meg azabn kereskedőknek a semmiből újrakezdve alapjuk a mai kereskedőnemek, igazán keményen kivéve részüket az újjáépítéskü, üzletiük rendbehözésükl raktáruk megtöltééig szinte lépestről lépésre.

Tüzek Pólában

Pola, szept. 17. A jugoszláv hadsereg segítséget szerdán éjjelkor bevonult Pólába, hogy onnan soha többé ne menjenek ki — jelentti a Tanjug. Ezzel Pola haladó lakosságának megvalósult évszázados álma. Pola lakossága hosszú menetben vonult végig az utcákon és nagygyűlést tartott Pola főterén. Az emelvényen Tito tábornagy és a többi jugoszláv vezetők képel és a jugoszláv népek zászlói voltak. (MTI)

Legujabb sporthír

Hatóság — Ujpesti úti. A Szombathelyen lejátszott NB I. bajnoki mérkőzésen a tartalékos Ujpest csak döntetlent tudott szerezni a jól játszó Helia: ellen, hátréket csapat több nagy helyzetet hagyott ki.

Üzeneteket fogtak fel a világűrből

London. A zürichi Neues Európa jelentése szerint Grote Reber amerikai mérnök kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy egy ultrahangos rádiófelvevőkészülék segítségével sikerült üzeneteket felvenni a Világűrből.

Helyreáll a diplomáciai kapcsolat Magyarországgal és Csehszlovákia között

Prága. — AFP. Jól életem körökben megöröszít az a hírt, hogy Magyarország rövidesen újra megindul a diplomáciai kapcsolat. Cseh, szlovákia elhatározta, hogy ideiglenesen Budapestre, majd a Budapest Prágában jövőbeli diplomáciai képviselője részére agrément-kér. Csehszlovákia hasonlóképpen kért majd Budapestre követe kinevezésének jóváhagyását. A követ elő-elát, határidő a csehszlovák külügyminisztérium jelenlegi kabinetjének. Cerny less, aki a háború folyamán a szabad francia kormány mellett képviselte Csehszlovákiát.

2300 Taifun áldozat

Tokió. A japáni óriási Taifunnak eddigi becslések szerint 2300 halálos áldozata van. A szélvész félmillió házat és mintegy 450 ezer holdat kitévő rizst tett tönkbe. Japánban 40 éve nem volt ilyen erejű Taifun.

Az országgyűlés bizottságai

A pártközi megállapodás értelmében a politikai bizottság 35 tagjából 9 kommunista, 7-7 szociáldemokrata és kiszgáza, 4 parasztpárti és 9 ellenzéki, a 25 tagú bizottságból (földművelésügyi, igazságügyi, közgazdasági, külügyi, pénzügyi, közoktatási és társadalompolitikai bizottságok) 6 kommunista, 5-5 szociáldemokrata és kiszgáza, 3 parasztpárti és 6 ellenzéki, a 15 tagból álló bizottságoknak (alkotmányügyi, honvédelmi, könyvtári, zárszámadási, szamvizsgáló és népbírói bizottságok) 4 kommunista, 3-3 szociáldemokrata és kiszgáza, 1 parasztpárti és 4 ellenzéki tagja lesz. A tizenöttagú mentelmi és a házszabályrevíziós bizottságban 4 kommunista, 3-3 szociáldemokrata, 2 parasztpárti és 3 ellenzéki képviselő foglal majd helyet.

„Hetedhét országra szóló lakodalom”

Szeged közelében, Agyón tartotta meg esküvőjét Aranyos Ilcs gazdálkodó Antal Margitta. Az esküvő után Tápén volt a lakodalmi vacsora, melyre több mint haromszázan voltak hivatalosak. A népes vendégesereg részére hét fullajtár szolgálta fel a húsvésti, amelyet 30 tyúk, 25 kakas és 16 kacsa húsa ízesített. Leült az örmöpa a lakához egy négyéves bikát és 4 kóst. Ezeknek a húsból készült bográcsban a szabadban főttek. Három napig tartott a régi békéssel megnyozók-e emlékeztető mulatság. Kocsiszámra szállították a bort és esőde a lakodalmi nagy adathoz. A jótörki vendégek 700 liter bort fogyasztottak el. Még Budáról is nyolc vendége volt a mezei tájon híres lakodalomnak. A lakai első napján hajnalban népes lakodalmas társaság lakdikon Mind-szentről a tápi komp felé tartott. Húsz né, férfi és gyermek ajándék, csomagokkal, süteményekkel megajkondít ut a lakdikon Már közel volt, tak a parthoz amikor a lakd megbillent, sülvédni kezdett, majd a romlúten kusztráció lendülettel felborult a nézvépet a mely vízből éppen arra hálózó ré-hajó mentette ki, a lakodalmas ajándékok, fenn, hűvös években azonban a Tisába fordultak. Így aztán a halaknak le jutott a lakodalmi tortából.

„Hetedhét országra szóló lakodalom”

Ezt a segíteni akarást találjuk minden vonalon. A debreceni cserkészek a jánboreőről írott leveleikben éppen lapunk hasábjain keresztül köszönték meg a debreceni kereskedőknek, hogy a jánboreen résztvevőket lehetővé tették. — Amikor megalakult Debrecenben egy társaság, mely a feltalálók, tudományos kutatásokat végzők munkájának támogatását elősegítését kívánta lehetővé tenni, kezdeményezőt előaditól és áldozatkész tagjai nagyrészt a kereskedők voltak. A közelmúltban megindult Irodalmi- és Kultúrunka Szövetség, melynek célja ingyenes könyveket, kultúrát, művészetet jutalmat azoknak a munkásoknak, parasztnak, tisztviselőknak, akiknek más módjukban azt megszerezni — szinte százezreket a kereskedőtársadalom támogatásával tudta eladítani munkájuk.

100 holdon aluli földbirtokok kártalanítása

A földreform során sok olyan 100 holdon aluli földbirtokos földjét váltották meg, akiknek jelenleg sem vagyonuk, sem megélhetésük nincs és a legnagyobb nyomorban élnek. Ezek teljes kártalanítása jelenleg lekérdőztetetlen akadályokba ütközik. Báranyos Károly földművelésügyi miniszter, hogy a volt földbirtokosoknak nehéz és vi-

gasztalan helyzetén segítsen, javaslatot terjesztett a Gazdasági Főtanács elé, hogy ezek az elvileg megállapított kártalanítás terhére a földbirtokrendező alaphól kártalanítási előleg címén ideiglenes segélyben részesüljenek. A G. F. ehhez elvileg hozzájárult s egyben felkérte a földművelésügyi minisztert a vonatkozó rendelet elkészítésére.

Még mindig teljes a zűrzavar a debreceni közmunkák körül

50.000 forintról szóló kiutalás érkezett le az építésügyi-és közmunkaügyi minisztériumtól a napokban Debrecen városához.

KÖZMUNKARA

A város július óta előlegezi az állami közmunkák munkabéretét. Pillanatnyilag 318.000 forinttal tartozik az állam. A város vezetői szinte nap, mint nap sürgetik a tartozás kifizetését, mert különben felborul a város háztartása.

A belügyminiszter a város anyagi helyzetében okozott zavart látva, megiltotta közmunkák folytatását.

A város „fut a pénze után”. A polgármester és a helyettes polgármester felelős államférfiaként, pártvezérektől tömörked igéretet kapott, hogy ők közbejárnak: meglesz a pénz.

50.000 forint már lejött. A város ráteszi a kezét. „Ez a miénk, a tartozás egy részének törlesztésére!”.

Nem addig a! Jön a közmunkafelügyelő: Az 50.000 forint kiutalásáról szóló határozatban ez foglaltatik, hogy ebből 190 munkást 25 napon át kollektív szerződés szerint foglalkoztatni kell. Tehát nem közmunkára jött a pénz, hanem egy ezután szervezendő új munkára: 100 munkás akkord szerint dolgozik valahol 25 napig.

A belügyminiszteri rendelkezésnek megfelelően a város leállítja a közmunkát. A közmunkások, akiknek szűkös megélhetését úgy, ahogy biztosíthatta a heti 42 forint, küldöttséget menesztenek Pestre. Az építés-és közmunkaügyi minisztériumban a miniszteri tanácsos kegyelemben elbocsátja őket azzal a merész ígérettel: Ne féljenek semmit lesz itt közmunka november 1-ig. Hiszen most utaltam ki Debrecennek a közmunka folytatására 50.000 forintot — s azzal megfogadtam előttük a kiutalásról szóló zöld papírost.

A közmunkások a közmunka folytatását követelik, hiszen itt a pénz, a miniszteri tanácsos megmondta.

Ugyanabból a minisztériumból egy másik miniszteri tanácsos még aznap telefonált Debrecenbe: Nehogy folytatni merjék a közmunkát!

Tegnap délelőtt a városházán jelentkezik a kultúrternéki hivatal megbízottja. Kéri az 50.000

forintot, mert ezt a pénzt nekik utalták ki, hogy a Kondoros medertisztítási munkáit végző földmunkásokat kifizessék belőle.

TELJES ZÜRZAVAR

Ki az 50.000 forint? A város, amely már 318.000 forinttal „úszik” a közmunka miatt? A közmunkafelügyelő, akinek 100 ember részére új munkát kell a pénzből szervezni? A közmunka folytatására küldték? A földmunkások fizetésére szolgál az 50.000 forint?

Mindenki hitelérdemlően tudja igazolni az 50.000 forint az övé...

A városházán megdöbbenet állanak a város vezetői ekkora zűrzavar láttán. S elöttük ott áll a 630 közmunkás néhány bizalmija, akik aggódva várják a döntést. Lesz-e hát továbbra is közmunka, sokszáz nincstelen munkanélküli és legalább megannyi hozzátartozója nem marad-e holnapra kenyér nélkül?

A város nem tehet mást. Belügyminiszteri döntés: A közmunkát leállítjuk.

Közel félórás interurbán telefonbeszélgetés után a város alispontja győz az 50.000 forint ügyében. Ez az 50.000 nem az az 50.000, sőt nem is az az 50.000, — ez az 50.000 a városé a már teljesített előrefizetés törlesztése.

A közmunkások küldöttsége elkecseregett.

— Mi dolgozni akarunk — mondja Kenderesi Géza közmunkás. És dolgozni is fogunk. Továbbra is kimegyünk a munkahelyre, folytatjuk a munkát. Bizalommal vagyunk a város iránt, ki fogja harcolni nekünk, hogy munkánk után megkapjuk a bérünket!

Csak ezt írjuk le szavaiból. A többi az elkecseregett diktálja s ha igaz is, nem szolgálja a célt, ha leírjuk.

Ménas János h. polgármester megnyugtató szavakat mond. A város igyekszik kiharcolni azt, hogy előrehozzák a hároméves terv munkáit és már most hozzákezdjenek.

A közmunka folytatását pedig egy új küldöttség fogja megkísérlni a minisztériumok elefántcsonttoronyában. Ménas János, Kalenda Lóránt műszaki tanácsnok, s a közmunkások képviselője.

Szijat hasított vetélytársa hátából

Megdöbentő féltékenységi tragédia ügyében nyomoz a debreceni rendőrség. Bodrogi Péter 21 éves és Berente Lajos 23 éves macsi földművesek mindketten Márton Ilona 17 éves lányunk udvaroltak. A tél folyamán a két fiatalember vetélkedése verekezésben robbant ki táncmulatók alkalmával. Egy alkalommal Bodrogi már megkísérelte Berentét és emiatt eljárás is indult ellene.

Márton Ilona a múlt héten tartotta eljegyzését Berentével és ez az eset váltotta ki a véres bűncselekményt. Bodrogi három napja állandóan korcsmázott és többször megüzentte Berentének hogy ne kerüljön a szemé elé.

— Kerülje a velem való találkozás — mondotta, — mert elevenen fogom megnyuzni, amíg elvette tőlem azt a leányt. Aztán, ha bór nélkül is kell nekünk, akkor legyen boldog.

Senki nem gondolta, hogy Bodrogi valóban be akarja váltani szörnyű fenyegetését. Kedden este azonban a korcsmából hazatérőben megleste Berentét, aki ép-

pen a lárytól ment hazafele. Fohosával lefűtötte és a kőházba, ahol hozzászólta, majd kikötötte egy fához. Azután kőházjait, ingét lelépve bicskájával a hátról szoros értelmében lenyúzta a bört. Ezután a fához kötve hagyta áldozatát, akit csaknem teljesen el-

vezette csatát k meg órák múlva. Beszélgettek a kőházba, ahol kezelés alá vették. Bodrogi a rendőrség szerda reggel őrizethevete és bekísérte Debr. cenbe. Még ekkor is annyira ittas volt, hogy egyelőre nem lehetett kihallgatni. Az ügyben folyik a nyomozás.

Öngyilkosságot kísérelt meg a fogházban a halálraítélt Séra János

A pesti népbíróság kedden kihirdette Séra János halálra ítélt, volt keretlegény előtt újrafelvételi kérelmének elutasítását. Szordán reggel került volna sor a közlarsasági elnök kegyelmi kérdésében hozott döntésének kihirdetésére.

Szerdán reggel a gyűjtőfogház parancsnoksága értesítette a népbíróságot, hogy a halálra ítélt Séra collájában öngyilkosságot akart elkövetni s borotvapengével felvágta a nyakát és karját. Az öngyilkossági kísérletet idejében észrevették, orvost hívtak és Sérát kiszállították a rákórházba.

Udvardy László egyetemi rk. tanár ügye a népbíróság előtt

A debreceni népbíróság dr. Tomoa Béla tanácsvezető elnöklété alatt működő büntetőtanácsa a nyári szünet után szerdán tartotta első tárgyalását: dr. Udvardy László orvos, egyetemi rendkívüli tanár bűnügyével foglalkozott, akit háborús és többrendbeli népelenes büntetést vádolt a népbíróság. A főtárgyalást a vádlott távollétében tartották meg, mivel Udvardy nem tartózkodik az ország területén. A tárgyalást nagy érdeklődés kísérte. A vádat dr. Deák Sándor, a népbíróság vezetője képviselte, míg a védelmet dr. Fényes Jenő ügyvéd látta el.

István a kitelepítés és németországi tartózkodás körülményeiről vallottak. Dr. Félégházy Sándor tiszorvos tud arról, hogy Udvardy Kőszegre, magyar területre akarta vinni a hádkórházat és nem külföldre akart menni. Tud arról, hogy Udvardy mindent a betegek érdekében csinált. Dr. Sipos László orvos tud arról, hogy a kórház kitelepítése felsőbb parancsra történt. Később az amerikaiak sem engedték haza a kórházat, mert sok volt a magyar beteg, akiket ápolni kellett. Tud arról, hogy Udvardy teljeltenték Németországban többen és azzal is vádolták, hogy „az apósa vörösgombos szocialdemokrata és a felesége is az és ezek befolyása alatt áll. Dr. Kontsek László orvos azt vallja, hogy a kitelepítés felsőbb parancsra történt, nem Udvardy kezdeményezte és ezért kellett elmenni Bécsbe, mert ott sok sebesült magyar katona volt. Pirok László terhelő vallomást tett, szerinte Udvardy partizán-csapatot is szervezett Németországban és őt aítatóval kábította el. Az ő szökését Udvardy közbelépése húsította meg.

A tárgyalás megnyitása után dr. Fényes védő kérte, hogy a népbíróság mosi halassza el a tárgyalást, mivel Udvardy felesége levelet kapott férjétől, amelyben közölte, hogy 10—12 nap múlva hazakerkezik és akkor meg tud jelenni a főtárgyaláson. A népbíróság azonnali megtartását a vádott távollétében is. Izgalmas és szenvedélyes vita támadt az elnök, népbíróság és védő között, majd a népbíróság úgy határozott, hogy a vádlott távollétében is megírják a tárgyalást.

Ezután a vádiratot ismertette az elnök. A vád ellene az, hogy a debreceni KEV hádkórházat, — amely 2000 ágyas volt — Budapestről ő vitette ki teljes felszerelésével együtt Németországba és ezért Beregfy Károly vezérezredes meg is dícsérte. Másik vádpont szerint Budapestnél fegyveres karhatalommal kényszerítette az állomásfőnököket, hogy a lekaptasolt mozdonyt szerelje vissza és szállítsa el a hádkórház szerelvényt. Több vádpont arra vonatkozik, hogy Császár József honvédt, aki háromszor szökött meg, kikötötte, Pirok László hadaprócermeszt szökését megakadályozta revovert fogva rá és megakadályozta az amerikai fogságban is a hazatérő katonák ellátását. További vád hogy nem akadályozta meg segédítését, Bernát Pál főhadnagy kegyetlen magatartását.

A vádlott védekezését — mivel nem volt jelen — nem terjesztette elő, csak a védő kérdéseiből és hozzá ímelzett levélből vált ismeretese. Udvardy ázzal védekezett, hogy azért kellett a kórházvonatot kivinni a terv szerint Bécsbe, mivel ott igen sok magyar sebesült volt, akiket így tudtak ellátni és kezelni. Budapestnél a kórházvonat mellett munióival, lészerezett teli szerelvény állott, az állomást lötték és ezért szerzett mozdonyt, hogy megmentse a kórházvonatot. A többi vádpontra vonatkozólag is tagadja a vád állításait. A népbíróság a vádirat felolvasása után a tanukat hallgatta ki. Gönczy Imre, Kőrszili

Ezután a népbíróság újabb tanukat jelentett be, Fényes Jenő védő is több tanu kihallgatását kérte, akikkel igazolni fogja, hogy Udvardy parancsra ment el a kórházvonattal, igen jól bánt a betegekkel, több ízben vért adott a sa, játjából is a beteg katonáknak, javították orvosi értéket mentett meg és hozott haza. A népbíróság helyt adott a kérelmeknek, a tárgyalást elnapolta, új határidőre tűz ki és októberben folytatja a tárgyalást.

Közérdeklő levél

A tiszalöki vonat utasainak kérése

A debrecen—tiszalöki vonalon a vonatok állandóan késnek. Nem elég, hogy e vonat Debrecenből későn — 8 órák — indul, még azonkívül az egyórási késések napirenden vannak.

Kérjük az illetékeseket, hogy e vonatot az új Menetrend behozatalával, reggel 5—6 óra között indítsák, hogy az Tiszalökre 9 óra előtt megérkezzen, hogy az e vidékre kiszállt debreceni munkások a vonat visszaindulásáig dolgozhat elvégezhesék. Aláírás,

DIÁKSAPKÁK Gábor és Vámos PIAC-UTCA 56.

Cserépkályhát és kandallót kitünő minőségben Gönczi Gábor Montli ezredes-utca 3. kályhás mesternél.

KALAP újdonságok Fehérneműek jó minőségben 40 éve WERNER-nél Piac-utca 53. szám.

Rákóczi-utca 42. szám alatt szép szamosmenti szilvák Rákócziné-nál piac elmúltával is minden mennyiségben kaphatók.

GYAPJU- és PAMUTFONALAK most érkeztek. Harisnyák, zoknik, nadrágok, combinek, zsebkendők igen nagy választékban. Gyermekmacskákat, pullovereket igen olcsón áruljuk! PIKÓ Kossuth-utca 4. szám.

Atakok és javítások a lca ón, a tölem megszakított pontossággal.

Kossuth édesapjának sírja az alsó-dabasi temetőben

A Független Ifjúság rendbe hozza a gondozatlan sírt

Alsó-dabasi pestmegyei község főújszeri nevezettségét mindenki tudja. Ebben a régi, apró kastélyokkal teleült, mosolygós faluban született Dinnyés Lajos, Magyarország miniszterelnöke. Azt azonban hova-tova mindkevésbé tudják talán — Alsó és Felső-dabasi határán túl — hogy a száz esztendővel ezelőtt lezajlott magyar szabadságharc lángjelzői vezérének, Kossuth Lajosnak édesapjának a dabasi faluzsól temetőjének homokja ölelte magához örök pihenőre, a sírja — sajnos egyre elhagyottabb állapotban, sűppedő hantjával, ott húzódik meg ma is a dabasi öreg temető akácigetének mélyén.

Dabason jártunkban a nagyszony: Dinnyés miniszterelnök édesanyja hívta fel a sírja felügyelőinket. Az ő útmutatása nyomán kerestük fel a falu fehér-törzsy református templomát, ahol beem, a templomhajó felének egyik bemélyedésében ma is őrzik a turini remeteseből Kossuth Lajos által az atyai sírra kegyeletesen lélekkel hazaküldött, gyöngyökkel ékesített korszorút.

AZ ELHAGYOTT SÍR...

A faluból a nemzetközi betonstráda kivételével a köves út mellett beloldalon húzódik meg az elhagyott, régi dabasi temető. Ma már inkább akácerdőnek mondhatnánk. Az erdőcske közepére kocsit vezet be a négyzetes, elburjánzott mezei virágokkal telehítt tisztásra. Itt az atyafiak idők fagyatól-hőjétől repedre megszívott vörösmárvány sírkövei között omladozó vasrácskerítés üli körül Kossuth édesapja sírját.

A visszavonhatatlan elmúlás méla megbékélése terül rá az egész kis akácerdőre. A jobbra-balra dült öreg sírkövek láttára rászorult a szívünkre az elhagyatottság érzése. Mert nagyon sávr ez a sír: Kossuth László sírja, egy olyan ország szívében, ahol a népek az idők végtelenségéig útmutatót adott a nemzeti öntudatra az alatt porladó fia...

Nézünk a dudával, gazzal beadott, a föld színével rég egyenlővé sűppedt sírt, a töredéket, néhol félig kidült rozsdás vaskerítés négyzetében. Rögöndölünk, hogy amikor a budai várörtönből szabadult, bizonyára elzarándokolt ide is sajtó szívvel, első szabad heteiben botladozó lábakkal Kossuth Lajos. És itt állott, ahol mi most, fejében sajtó, zúgó hasogató gondolatokkal, jajduló téprenséssel... Fátyolos lesz pillanatra szemünk, ahogyan elcivassuk a garáda kezektől megszerbített márványobeliszk felmagasló síkján a feliratot:

"Kossuth Lajos Édes Atyjának, Kossuth Lászlónak emlékére emelték tisztelői 1879. Szeptember 17-én, meghalt 1829.

Nézünk a sírkövet. Szerény, nincs benne semmi művésziesség, nem országos társadalmi megmozdulás állította ide. Nem tudhatni pontosan, kik. Hiszen akik emelték, azok is régen porrá váltak már az országút túlsó oldalán, az új dabasi temetőben. „SZENVEDŐ FIA..."

Körüljárjuk a vaskerítést, néhány fűszálát tépünk le emlékül, amikor észrevesszük a szürke márványobeliszk háta mögött az alig egy méter magas, vörös márványból faragott eredeti sírkövet. Nézés a felirat megkopott betűinek olvasása, így újjal tapogatójuk ki a bemohosodó, régi, több mint száz esztendővel ezelőtt sorokat:

"Udvardi Kossuth Lászlónak a szerető és szeretett atyjának, keserű neje, szenvedő fia, hálás

leányai emelték. Meghalt: 1829. június 13. 76-ik évében."

Nézünk a sírt és egész környezetét elhagyatottságában. Tudjuk azt is, hogy az utolsó korszorút a vérgőzös háború alatt Dinnyés Lajos tette le a sírra. Ezzel azt, hogy a háborút követő időkben, annak zűrzavaraiban, válsággal miatt ilyen szörnyű gondozatlan az a nemzeti kegyeletű zarándokhelynek méltán mondható temetőrészlet... Mert való, hogy az apa tettei, érdemei egymagában nem adhatnak semmi kiváltságra, előjogra „hasznosítható jogcímét" az utódnak.

Kossuth Lajos nemcsak a múlt század magyarságának, hanem világviszonylatban is a XIX. századnak egyik lángelméje volt. Bármi, ami megmaradt látható vele kapcsolatban, szent ereklyévé és kegyeleti búcsújáróhellyé kell, hogy váljék magyarságunk számára. Ez a szörnyű apokaliptikus fergeteg úgys any-

Fővárosi felvásárlások idézik elő a burgonya áremelkedését

Bár az időjárás még nyárisan napsugaras, ez mit sem változtat a tényen, hogy pár nap múlva itt az ősz. És magával hozta a csapadékok minden gondját a gyermekek iskoláztatásától kezdve a tél tüzelő és élelem beszerzéséig. Különösen nagy gond az élelem beszerzése, amelynek elsősorban a burgonya jön számításba. Igyekezzünk is szegény háziasszony beszerzeni, de mikor a piacra ér, nem tudja mitévő legyen. Mikor meglátja az árakat, gyors számítást végez, amelyek eredménye végül is az, hogy most nem veheti meg a burgonyát. Mert ha egy mázsát megvesz, egy egész, vagy majdnem egy félhónapi fizetést emészt fel. És ha neki történetesen többre van szüksége, rámeleg az egész hónapi fizetés. És akkor mielőtt fizeti meg a tanácsját és mit eszik a család egy hónapig? Esetleg ha eladna valamit — gondolkozik tovább — míg végül is kis sóhajjal csettlik a többi háziasszonyhoz, akik sokallják ugyan az 1 forint 20 fillért egy kiló burgonyáért, de mégis vesznek néhány kilót, mert enni csak kell. Így aztán ha végig megnézi a piacot, nézegetve, hogy mi is felel meg legjobban pénztárcájának, egyszerűen csak azt veszik észre, hogy 10 forintot már elkötötték s ebből még csak a mai élelmet tudják szükségben előállítani. Ilyenkor aztán ha el-elkeserednek, szidják a termelőt, szidják a kereskedőt s nem gondolják tovább a kérdést, hogy tulajdonképpen ki is hát a hibás? És ha megkérdézzük ezeket, kiderül, hogy ők sem hibásak.

A termelő ezt mondja: A burgonya azért drága, mert kevés van. Az aszálykár következtében Hajdú megyében nagyon kevés termelt s ennek is legnagyobb részét — érthetően — a gazda magának rakja el. Hiszen neki is szüksége van teli burgonyára s ezenfelül még a vetésre is számításba kell venni. Ami felesleges marad, az nagyon kevés s be sem kell hoznia a városba, mert megveszik ott helyben fővárosi ügy-nökök. Ott igérnek érte 80 fillért, akkor tehát miért hozza ő be, hogy itt is 80 fillért adják el.

A piac kereskedő is a fővárosi felvásárlásokban látja a legnagyobb bajt. Ugyanis éppen az aszálykár következtében, Debrecenben is Szabolcs és Szatmár megyékből kell beszerezni a szükséges mennyiséget, ahol már szintén felverték az árakat a pesti

DEBRECZEN

1. OLDAL. 1947. IX. 18.

nyit felprézelt multunk emlékeiből, ami szép, magasztos volt. Hogyne érdemelne tehát szép, szeretetteljes és kegyes gondozást ama régi magyar sírja, a magyar szabadság eszme legnagyobb bajnokát nevére fel felelősséggel, gondnal a nemzetnek.

Amikor itt állottunk az elhagyott dabasi sírnál, úgy éreztük, hogy ez az igazán magyar feladat reánk, kisgazdapártiakra hárulnak elsősorban. Annál is inkább, mert nálunk tömörült hatalmas erővé az a tömeg, melyről Kossuth neve nem fakuló történelmi adat, hanem erkölcsi alapot adó jelenlévő valóság. Ugy gondoljuk, legfőképp pedig fiatal-ságunk sorában él életudatosabban a kossuthi eszme. Talán éppen ezért a Független Ifjúságvár, hogy országos megmozdulás keretében állítsa helyre s ültesse be virággal Kossuth Lászlónak, Kossuth Lajos édesapjának a ma még sajnos, egyre jobban az erjesztet mariblékává váló örök nyughelyét...

DEBRECZEN

ügynökök. Ehhez a vételi árhoz aztán az eladóknak még a szállítási költséget is fel kell számítani, úgyhogy végül is a megegyezett 30 százalékos áreszt helyett örül, ha 5-6 fillért keres különként. Ugyancsak a fővárosi szállítók miatt drága a hízalt baromfi is, amelynek kilója 8-10 forintba kerül. Hasonló elh. a gyümölcsökben a szilva körül elő-állt helyzet. Már ennek kilója is elérte helyenként a 2 forintot. Ennek oka az, hogy a termelő nem tudja olyan olcsón adni, amennyit a kereskedő adhatna érte, hogy még a szállítási költséget is kibírja. Így a termelőnek kifizetőbb, ha szesznek főzi ki. Alma most sok van a piacon, ami azonban egyáltalán nem öröm. Ez ugyanis azt jelenti, hogy a télen nagyon kevés lesz és valószínűleg nagyon drága, mert ez a sok most felhozott mind fűgés, hullóalma.

Íme az okok, amelyeknek ismerése azonban még mindig nem javít a helyzeten. A javulásra pedig feltétlenül szükség lenne — ha másféleképpen nem, kormányintézkedésekre, — hogy nagyon sok család ne lenne kénytelen üres kamrákkal várni a telet.

Adózók figyelmébe

Az ország kenyérellátása, az élelmezési egyensúlyának biztosítása, valamint a hároméves terv anyagi alapfeltételének megteremtéséhez fűződő rendkívül fontos országos érdekekre való tekintettel az eszedékessé vált búzaföldado, együttesen kezelt közadótársítások (ház-, együttes kereseti és jövedelmi, társulati, vagyon-, jövedelem-többletadó), a munkavállalók után felmerült illetmény- és illetmény-többletadó hátralékok rendezése most már mulasztalanul szükségesé vált.

Nyomatékosan felhívja ezért a városi adóhivatal mindazokat az adózókat, akik a fentebb felsorolt, vagy egyéb közadótársítással hátra lékban vannak, hogy azokat a városi adóhivatal illetékes kerületi-vel és osztályainál annyal is inkább rendezzék, mert ellenesben a már korábban elrendelt és folyamatba tett szigorú behatás során a felmerült 3 százalékos kamattal mellett még költséges végrehajtási eljárásnak teszik ki magukat. A búzaföldadó hátralékkal bíró adóhálalékosok az annak fedezésére szolgáló búzamenyiségét, — vagy az azt helyettesítő rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, kukorica, bab, borsó, lencse, napraforgó terményeiket annál is inkább szállítsák be és az adó vételi jegyeket a beszállítást követő 3 napon belül a városi adóhivatalnál szolgáltatásuk be, mert a lezároltalás során mindazok ellen, akik önhibájukból nem tették eleget a búzaföldadójuk természetben való rendezésének — ellenük büntető eljárás így folyamatba tetetni.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6.

Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Az iparosok-kereskedők betegségi és öregségi biztosítása

Ebben a kérdésben az összes érdekeltek bevonásával nagyszabású értekezlet lesz

A debreceni Ipartestület előljárósa a Kereskedő Társulat vezetőivel egyetemben kedden rendkívül ültés tartott az OTI-val kapcsolatos problémák megbeszélésére véget.

Nagy Sándor elnök megnyitotta után, amelyben a tárgyat ismerette Krausz József OTI igazgató szólt fel. Szerinte elengedhetetlenül szükséges, hogy az iparos és kereskedő társadalom minden tagját összehívják egy nagyszabású értekezletre, amelyen aztán minden problémát megvitathatnak az érdekeltek. Most tehát csak arra van szükség — mondta —, hogy az értekezlet helyiségéről és időpontjáról döntenek az érdekeltek.

Az elnök felkérte Krausz igazgatót, hogy előbb ismeresse a megtartandó értekezlet tárgysorozatát s adjon felvilágosítást a munkaadót által minden alkalmazott fizetése utáni 18 százalékos belizetést összeg felhasználásáról. — Krausz József kijelentette, hogy ezt a nagyrészt részletesen ismertetik.

Leitner Jenő, a Kereskedő Társulat elnöke azt mondta, hogy ebben a kérdésben, míg a munkáltató érdekeltségének nem lesz beleszólása az irányításba, nem lesz meg a béke. Önkormányzat kell az OTI-nak, amely most olyan intézmény, ahol fizetni kell, de a dolgokba beleszólás nincs. Az iparos és kereskedő társadalom az — mondta —, amelyik teljes mértékben eleget tesz fizetési és új-épitési kötelezettségeinek. Tehát a kereskedőtársadalom is megérdemli legalább azt a jogot, hogy a választmányban ülhesen. Statisztikai adatok szerint a múlt év október óta 102 millió forintot szedtek be az OTI napjainkig s ebből csak 37 milliót fizették ki. A kereskedők nem akarnak közösséget az OTI-val, hanem maguk akarnak öregségi megélhetést biztosító nyugdíjintézetet alapítani. — Felelítettette még, hogy a MAB-val szemben lényegesen kevesebb panasz merül fel, mint az OTI-val, amelyel szemben legfőképpen sérelmezik, hogy a betegnek drágább orvosságot nem ad ki. Végül indítványozta, hogy az értekezletet az Arany Bika nagyertermében tartják meg.

Dr. Belógh Gerő amellől szólott fel, hogy az értekezletre hívják meg a szabadpályán lévőket is, akiknek szintén kapcsolatuk van az OTI-val. — Ugyancsak ezt támasztotta alá Katona Imre cukrázsmester is, az elnök pedig az időpontra vonatkozóan az október 5-ji napot ajánlotta, amelyet el is fogadott az elől járásig.

Ezután még Krausz József mondta el hogy az OTI-nak van önkormányzata, amely felett 45 tagú választmány ellenőri az ügyvitelt. Ma már megkezdte a gyógyszerkorlátozást, tehát mindenfelé orvosságot kap a beteg. Az indítványt, hogy minden társadalmi réteg képviseltesse magát az értekezleten, elfogadta.

Ezután a kereskedők eltávoztak, az iparosok pedig külön előljárósa-ig ültés tartottak. Elsőnek az elnök elmondta, hogy a László új-épitési költségeinek fedezésére megindított társadalmi akcióból az Ipartestületnek is ki kell vennie a részét. Erre való tekintettel a vezetőség 1 forinttól 50 forintig terjedő névértékű plaketteket vásárolt, — amelyeket kiosztanak a Szakszerve-lyek vezetői között, akikről a tagoknak tehetségük szerint vásárolniok kell ezekből. Kérte, hogy az értekezleten előterjesztendő, OTI-val kapcsolatos panaszokat, kellően alátámasztva, még idejében juttassák el az előjáróhoz. — Ismertette a kultúrszakosztály vendéglő-jének bérbeadási pályázatát, amely lyei kapcsolatban Szabó István kért, hogyha Debrecenben nem lesz megfelelő pályázó, terjesszék ki országosan a pályázatot.

Fitor Ambrus a jövő évi centenáriumi ünnepekre iparos kiállítás engedélyezését kérte. — Lajos Béla titkár válaszában elmondta, hogy a kiállítás már tervebe van véve. Minthogy az ország egyetlen

Az iparosok-kereskedők betegségi és öregségi biztosítása

Ebben a kérdésben az összes érdekeltek bevonásával nagyszabású értekezlet lesz

A debreceni Ipartestület előljárósa a Kereskedő Társulat vezetőivel egyetemben kedden rendkívül ültés tartott az OTI-val kapcsolatos problémák megbeszélésére véget.

Nagy Sándor elnök megnyitotta után, amelyben a tárgyat ismerette Krausz József OTI igazgató szólt fel. Szerinte elengedhetetlenül szükséges, hogy az iparos és kereskedő társadalom minden tagját összehívják egy nagyszabású értekezletre, amelyen aztán minden problémát megvitathatnak az érdekeltek. Most tehát csak arra van szükség — mondta —, hogy az értekezlet helyiségéről és időpontjáról döntenek az érdekeltek.

Az elnök felkérte Krausz igazgatót, hogy előbb ismeresse a megtartandó értekezlet tárgysorozatát s adjon felvilágosítást a munkaadót által minden alkalmazott fizetése utáni 18 százalékos belizetést összeg felhasználásáról. — Krausz József kijelentette, hogy ezt a nagyrészt részletesen ismertetik.

Leitner Jenő, a Kereskedő Társulat elnöke azt mondta, hogy ebben a kérdésben, míg a munkáltató érdekeltségének nem lesz beleszólása az irányításba, nem lesz meg a béke. Önkormányzat kell az OTI-nak, amely most olyan intézmény, ahol fizetni kell, de a dolgokba beleszólás nincs. Az iparos és kereskedő társadalom az — mondta —, amelyik teljes mértékben eleget tesz fizetési és új-épitési kötelezettségeinek. Tehát a kereskedőtársadalom is megérdemli legalább azt a jogot, hogy a választmányban ülhesen. Statisztikai adatok szerint a múlt év október óta 102 millió forintot szedtek be az OTI napjainkig s ebből csak 37 milliót fizették ki. A kereskedők nem akarnak közösséget az OTI-val, hanem maguk akarnak öregségi megélhetést biztosító nyugdíjintézetet alapítani. — Felelítettette még, hogy a MAB-val szemben lényegesen kevesebb panasz merül fel, mint az OTI-val, amelyel szemben legfőképpen sérelmezik, hogy a betegnek drágább orvosságot nem ad ki. Végül indítványozta, hogy az értekezletet az Arany Bika nagyertermében tartják meg.

Dr. Belógh Gerő amellől szólott fel, hogy az értekezletre hívják meg a szabadpályán lévőket is, akiknek szintén kapcsolatuk van az OTI-val. — Ugyancsak ezt támasztotta alá Katona Imre cukrázsmester is, az elnök pedig az időpontra vonatkozóan az október 5-ji napot ajánlotta, amelyet el is fogadott az elől járásig.

Ezután még Krausz József mondta el hogy az OTI-nak van önkormányzata, amely felett 45 tagú választmány ellenőri az ügyvitelt. Ma már megkezdte a gyógyszerkorlátozást, tehát mindenfelé orvosságot kap a beteg. Az indítványt, hogy minden társadalmi réteg képviseltesse magát az értekezleten, elfogadta.

Ezután a kereskedők eltávoztak, az iparosok pedig külön előljárósa-ig ültés tartottak. Elsőnek az elnök elmondta, hogy a László új-épitési költségeinek fedezésére megindított társadalmi akcióból az Ipartestületnek is ki kell vennie a részét. Erre való tekintettel a vezetőség 1 forinttól 50 forintig terjedő névértékű plaketteket vásárolt, — amelyeket kiosztanak a Szakszerve-lyek vezetői között, akikről a tagoknak tehetségük szerint vásárolniok kell ezekből. Kérte, hogy az értekezleten előterjesztendő, OTI-val kapcsolatos panaszokat, kellően alátámasztva, még idejében juttassák el az előjáróhoz. — Ismertette a kultúrszakosztály vendéglő-jének bérbeadási pályázatát, amely lyei kapcsolatban Szabó István kért, hogyha Debrecenben nem lesz megfelelő pályázó, terjesszék ki országosan a pályázatot.

Fitor Ambrus a jövő évi centenáriumi ünnepekre iparos kiállítás engedélyezését kérte. — Lajos Béla titkár válaszában elmondta, hogy a kiállítás már tervebe van véve. Minthogy az ország egyetlen

más városa sem őriz annyi negyvennyolcas emléket, mint éppen Debrecen, itt kell a központot leállítani. Az iparos kiállítás tehát meglesz, még abban az esetben is, ha más hatóságok nem kapcsolódnak bele a munkába. A megjelentek ezt örömmel vették tudomásul.

A FUGGETLEN IFJUSAG HIREI

A Független Ifjúság debreceni szervezete ma délután 5 óra körül tisztújító választmányi ülést tart.

Felhívjuk mindazoknak az ifjúsági tagoknak a figyelmét, akik a színtársulatokhoz akarnak közreműködni, hogy haladéktalanul jelentkezzenek az ifjúsági irodában.

Feltalálták a gyermekbénulás biztos gyógyszerét

Insbucki jelentés szerint egy Wörghl nevű orvos feltalálta a gyermekbénulás biztos gyógyszerét. Az orvos szerint a gyermekbénulás az influenzának egyik súlyosabb válfaja. Az orvosnak már 1937 óta folytatott kísérleteket gyógyszerével, amelyet még csecsemőknel is alkalmazni lehet.

Életfogytalanul kényszer-munkára ítélték egy volt alezredes

A budapesti népbírósg tegnap tárgyalta Gál Sándor volt alezredes háborús bűntényét. Gál viszályos hivatalos határelével, 1944-ben a Kárpátokban katonáit a legkisebb szabálytalanságot is kegyetlen büntetéssel sújtotta. A mezőkeréti utca-nál viszályosultak elrendelte két katonát az öngyújtóval. Gál a tárgyaláson azaz védekezett, hogy ő mindenkor csak a katonai előírásnak megfelelően járt el. A népbírósg büntetőn mondta ki Gál Sándort, ezért életfogytiglani kényszermunkára, állás-veztésre és nyugdíjigényének elveztésére ítélte. Az ítélet jogerős.

Elfogták a Rákosi-telepi „móvadászt"

A debreceni rendőrség feljelentés alapján őrizetbe vette Kiss Imre 23 éves kubicost, Tegez utca 64. szám alatti lakost, aki ellen nötkkel szemben elkövetett erőszakoskodási miatt több panasz futott be.

Kiss Imre vasárnap rátorította az éjtöt egy közelében lakó 19 éves fiatal munkásleányra, az ellenkező néft félholtra verte, orrát betörte, majd ruháját, takaróját darabokra tépve erőszakoskodott a megtámadott leánnyal. Másnap este megismételte látogatását a fiatal leány lakásán, ezuttal, mint „rendőrség" zörgetett be és hasonló bestiális módon követelt el me- rőnyletet, mint az első alkalommal.

A rendőrségen a 2. éves szatni, aki családos ember, két gyermek apja, beismertő vallomást tett. — Nem tehetek róla, nem tudok parancsolni a véremlék! — mondta.

A vizsgálat befejezése után Kiss Imrét átadják az államügyész-ségnek.

Rádió készülékek

tizenkét havi részletre Horváth Sándor szaküzletében, Piac-u. 56.

Állandó BUTOR kiállítás

KILLER EDE hátorüztetőben. Megtekintés vételkényszer nélkül. Kezvező fizetési fel-tételek. PIAC-UTCA 68.

Áraink meglepően olcsók
divat színekben és fekete zsrzset
kabátok minden nagyságban.
Bundák és ballonok nagy választékban.
NAGY és BALLA divatház,
Piac-u. 51.

Cserépkályhák ZIRKULI Hal-köz 6.
Javítást, átrakást vállal helyben és vidéken.

Rádió készülékek
tizenkét havi részletre
Horváth Sándor
szaküzletében, Piac-u. 56.

Állandó BUTOR kiállítás
KILLER EDE hátorüztetőben.
Megtekintés vételkényszer
nélkül. Kezvező fizetési fel-
tételek. PIAC-UTCA 68.

Az ARANY BÍKA nagytermében **MAGYAR—OLASZ OPERA-EST.** Szeptember hó 21-én, szombaton este 1/8-kor **OPERETT-EST** vasárnap este 1/8-kor
Bordy Bella tánc, Neményi Lili, Rösler Endre ének és Eördög János vezényletével, az Országos Postás-zenekar közreműködésével

HIREK

TERVEL TERMELJI

Magyar gondolatok

Nem kellene a nevelésnél soha elfelednünk, hogy az észak, mint a kardnak, hogy hasznavehető legyen, nemcsak élre, de szállításra is szüksége van s hogy a fellette sok közörtlés nemcsak élre, de gyengit is.

(Eötvös József 1864.)

—OXO—

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

— Várható időjárás: Mérsékelt délkeleti, déli szél, kevés felhő, száraz idő a meleg tovább tart.

— Ügyeleles gyógyszerárak: „Megváltó” Plac u. 28. „Csokonai” Mester utca 43.

Közellátás

Azok, akik az augusztus havi cukor fejadagjukat kiváltani nem tudták, augusztus havi érvényes cukorjegyeket a kereskedőknél 7.60 forintos kilókénti egységáron fejadagjukat kiválthatják. Közélemezési Ügyosztály

— A debreceni rendőrségre talált tárgyként beszállítottak egy darab barna színű női pénztárcát pénzzel, egy rossz állapotban levő négyrekeszes pénztárcát pénzzel, egy gyöngyösből készült színes női pénztárcát pénzzel és vasuti menetjeggyel, egy fekete bőr négyrekeszes pénztárcát ugyancsak pénzzel. Igazolást tulajdonos át vétel végett jelentkezzen a rendőrség I. em. 59. sz. helyiségében. Dr. Kövendi Lajos rendőrfőrezre. des.

— Száznegyvenháromezer ember él az Egyesült Államokban. A washingtoni népszámlálási hivatal közlése szerint az Egyesült Államok lakossága 1950-ban előrelátólag 160 millió lesz.

— Jó allást akar? Tanulj gépráts górsírát dr. Naményi négyrekeszes pénztárcájában, Plac 58. Lincolum-házban.

— A könyvkereskedések nyitva tartása A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az iskolák kezdetén, szept. 17 napjától szeptember 30-ig a könyvkereskedéseket reggel 8-tól egyfelváltban este 6-ig az ország egész területén nyitva lehet tartani.

— A HONOS felhívása! Akik a Hadirokkantak és Hadözvegyek debreceni csoportja által f. hó 21-én megtartandó országos gyűlésre rendezőnek feliratkoztak, pénteken, 19-én délután 4 órakor a Kosuth u. 43. sz. alatti székfőházban jelentkezzenek. Elnökség.

— Menetrendváltás a DVGY-nél. Vasárnapoktól közlekedő motorvonat szept. 28-tól kezdődőleg Debrecenből indul 8 óra 30 perckor és visszaérkezik 13 óra 50 perckor, Nyírlugosra érkezik 10 óra 10 perckor és visszaindul 17 óra 5 perckor, Debrecen Városi Gazdasági Vasút Igazgatósága.

— Beszámoló tolvaj ellopja a Bethlen u. 10. szám alatti városi kertészeti irodából Nagy Albert Nyil u. 12. lakos kertész óráját és pénztárcáját 300 forinttal.

— Az abakoni át b. hatolt ismeretlen tettes Oláh Gyula klinikai apóának a klinika telepen levő lakásába és onnan értékes ruhaneműt lopott.

— Zsebmetsző ellopja a nagy-állomáson a pénztárcáját Zöld Béla Kiskovárdai kereskedőnek 3200 forinttal.

— Patkányveszély öszönlött el Szegedre. A patkányveszedelem elhárítására óriási arányú védőintézkedésekre van szükség.

— Másodszor virágozik az orgona Szentesen egy gazdálkodó kertjében.

— 400.000 angol szerető letelepedni Ausztráliában. Ausztrália évente 70.000 bevándorlást engedélyt ad ki és szeretné, ha legalább egymillió amerikai költözne Ausztráliába.

— Negyedszer is íkrek. Voralbergben egy kályhás mester felesége negyedszer ad életet íkreknek. A gyermekek mind élnek és egészségesek.

— Egymillió forint gyűjt össze Budapest két nap alatt a Lánchíd felépítésére. Műtán a Lánchíd felépítésére 30 millió forintra van szükség, a gyűjtést tovább folytatják, illetve országos méretűvé fejlesztik.

— Károly volt román király és felesége vissza szállul téral Európába és állítólag Franciaországban szeretne letelepedni.

— Olaszországban 800.000 vas- és fémiparban lépett tiltakozásul a nagyiparosok magatartása miatt, akik nem teljesítik a szakszervezetek követeléseit.

— Egymillió menekült lépett át India és Pakisztán határát részben a mohamedánok, részben a hinduk terrorja miatt.

— A debreceni rendőrségre talált tárgyként beszállítottak egy darab barna színű női pénztárcát pénzzel, egy rossz állapotban levő négyrekeszes pénztárcát pénzzel, egy gyöngyösből készült színes női pénztárcát pénzzel és vasuti menetjeggyel, egy fekete bőr négyrekeszes pénztárcát ugyancsak pénzzel. Igazolást tulajdonos át vétel végett jelentkezzen a rendőrség I. em. 59. sz. helyiségében. Dr. Kövendi Lajos rendőrfőrezre. des.

— Száznegyvenháromezer ember él az Egyesült Államokban. A washingtoni népszámlálási hivatal közlése szerint az Egyesült Államok lakossága 1950-ban előrelátólag 160 millió lesz.

— Jó allást akar? Tanulj gépráts górsírát dr. Naményi négyrekeszes pénztárcájában, Plac 58. Lincolum-házban.

— A könyvkereskedések nyitva tartása A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy az iskolák kezdetén, szept. 17 napjától szeptember 30-ig a könyvkereskedéseket reggel 8-tól egyfelváltban este 6-ig az ország egész területén nyitva lehet tartani.

— A HONOS felhívása! Akik a Hadirokkantak és Hadözvegyek debreceni csoportja által f. hó 21-én megtartandó országos gyűlésre rendezőnek feliratkoztak, pénteken, 19-én délután 4 órakor a Kosuth u. 43. sz. alatti székfőházban jelentkezzenek. Elnökség.

— Menetrendváltás a DVGY-nél. Vasárnapoktól közlekedő motorvonat szept. 28-tól kezdődőleg Debrecenből indul 8 óra 30 perckor és visszaérkezik 13 óra 50 perckor, Nyírlugosra érkezik 10 óra 10 perckor és visszaindul 17 óra 5 perckor, Debrecen Városi Gazdasági Vasút Igazgatósága.

— Beszámoló tolvaj ellopja a Bethlen u. 10. szám alatti városi kertészeti irodából Nagy Albert Nyil u. 12. lakos kertész óráját és pénztárcáját 300 forinttal.

— Az abakoni át b. hatolt ismeretlen tettes Oláh Gyula klinikai apóának a klinika telepen levő lakásába és onnan értékes ruhaneműt lopott.

— Zsebmetsző ellopja a nagy-állomáson a pénztárcáját Zöld Béla Kiskovárdai kereskedőnek 3200 forinttal.

— Patkányveszély öszönlött el Szegedre. A patkányveszedelem elhárítására óriási arányú védőintézkedésekre van szükség.

— Másodszor virágozik az orgona Szentesen egy gazdálkodó kertjében.

— 400.000 angol szerető letelepedni Ausztráliában. Ausztrália évente 70.000 bevándorlást engedélyt ad ki és szeretné, ha legalább egymillió amerikai költözne Ausztráliába.

— Negyedszer is íkrek. Voralbergben egy kályhás mester felesége negyedszer ad életet íkreknek. A gyermekek mind élnek és egészségesek.

— Egymillió forint gyűjt össze Budapest két nap alatt a Lánchíd felépítésére. Műtán a Lánchíd felépítésére 30 millió forintra van szükség, a gyűjtést tovább folytatják, illetve országos méretűvé fejlesztik.

— Károly volt román király és felesége vissza szállul téral Európába és állítólag Franciaországban szeretne letelepedni.

KÖZGAZDASÁG

Teljes fejadagra adnak vámörlest

A közleletásügyi miniszter rendelete értelmében a közleletás előjáróság a vámörlestre jogosultak részére ezentúl a vámörlesti engedélyt a teljes fejadagra kiadhatja, tekintet nélkül arra, hogy földadó kötelezettségét kiegyenlített-e vagy sem.

Hirdetmény a burgonya szállításáról és felhasználásáról

A városi közleletásügyi ügyosztály értesíti a város érdekelteket lakosságát, hogy a Közleletásügyi Miniszter úr a 102.530—1947. K. M. számú rendeletével a burgonya szállításának és felhasználásának tárgyában a következő rendelkezést adta ki:

Burgonyát egyik közleletásból a másikba csak szállítási igazolvány alapján szabad szállítani. Nem kell szállítási igazolványt a 30 kilométert meg nem haladó távolságra fogatni jérművel történő szállításhoz. Az Állami Növénytermelési Hivatal zászabélyegzőjével ellátott, hitelesített fuvarlevélvel feladott vetőburgonya szállításhoz és az 50 kg-ot meg nem haladó mennyiségnek bármilyen módon történő szállításához.

A gazdálkodó háztartási szükséglete erejéig és az, akinek természetbeni burgonyajárandósága van, járandósága erejéig a saját természetbeni, illetőleg járandóságát a természetbeni, illetőleg a munkahely szerint illetékes közleletás előjáróság (polgármester) által kiadott szállítási igazolvány alapján szállíthatja lakóhelyére.

A terményforgalom miniszteri biztosa szállítási igazolványt csak a Magyar Országos Szövetkezetek Központ, a Budapesti Székesfővárosi Közleletás Előjárósági Uzem, az Általános Fogyasztási Termelő-és Értékesítési Szövetkezet és a Magyar Államvasúti Alkalmazottak Központ Szövetkezete részére, valamint a Közleletásügyi Miniszter külön utasítására adhat ki s ennek kintadást feltételekhez kötheti. Közleletás vasút, hajózási és közleletás fuvarozási vállalat — 50 kg-ot meg nem haladó mennyiségű kivételével — burgonyát szállítás végett csak akkor vehet át, ha a leadó az érvényes szállítási igazolványt is átadja. A fuvarlevélben feltüntetett címettnék és rendleletési állomágnak a szállításon megnevezett címettnék és rendleletési állomással azonosnak kell lennie. A leadott burgonya szállítására a leadó utólag más rendleletést nem adhat.

Burgonyát ipari célra felhasználni, csak a Közleletásügyi Miniszter engedélye alapján szabad. A közleletásügyi ügyosztály vezetője

Ma már 1.70 forintért is lehet venni hagymát a piacon; a város dobja piacra az elmúlt napok áránál olcsóbb hagymát. — Ugyancsak intervenció vásárlás útján szerzett olcsóbb burgonyát is visznek a piacra, Ellát 70 fillérért, rózsát pedig 96 fillérért.

Megkezdődött a rizsarátás a Hortobágyon

A meleg időjárás következtében az öntözésügyi hivatal riziöldjein kedvezően fejlődött a rizs. Jó terméseredmény várható; holdanként 20—25 mázsa.

Miskolcon a hónapos vágáron igen nagy volt a felhozatal, azonban az eladó állatok igen megnövekedett áron cseréltek gazdát.

Búzafeldadó fizetkötelesek és főibérlők figyelmebe! A „Magyar Közlöny” e hó 14-i 208. számában rendlelet jelent meg egyes magánjogi tartozások teljesítésének szabályozása tárgyában.

Ezen rendlelet értelmében a gazdálkodó (földbérlo) a természetbeni földadó fizetési kötelezettségét és a természetbeni kötelezettségét teljesíteni, hogy magánjogi

megállapodás alapján milyen természetbeni szolgáltatásokra van kötelezte. Ebből a szempontból közelebbs, hogy a magánjogi megállapodás a jelen rendlelet kihirdetése előtt, vagy azután kötötték-e.

A búzafeldadó természetben való rendezése eszközölhető búzában, vagy az azt helyettesítő rozsban, kétszeresen, árpában, zabban, kölesben, hüvelyesekben, kukoricában és napraforgóban.

Mátészalkán a legközelebbi országos nagyvásár, mindennemű állatfelhajtással szeptember hó 22-én lesz megtartva.

Az öt kat. holdnál kisebb földterületen gazdálkodók részére ezúttal augusztus hó folyamán kiadott gabonavásárlási engedélyekről a kiadott Városháza hirdetőtábláján a mai napról kezdődően 15 napra közleletre kifüggesztett. Városi tanács.

A tözse irányzata továbbra is tartózkodó és üzletkötés kedden 73.50 forintos árfolyamon csak az 1914-es fővárosi árfolyamon fordult el. A rögzített árfolyamokon az új ismét árukinálást jelentkezett.

T. Uray Magdolna államilag engedélyezett zenekölójában a tanítás megkezdődött Résztes tér 2. sz. alatt a Kistemplomnál. Zongora, hegedű, harmónium tanzakok. Zenéövoda.

GYÁSZHÓVAT

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a nagyon szeretett jó férj, édesapa, nagypapa, testvér és adott emlékt rokon

id. Csáky János nyug. vágóhídi igazgató, a mezőgazdasági biztosság volt elnöke

84 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 4 órakor lesz a díszavatolozóteremtő. — Gyászolják: bánatos felesége assz. Szentéssy Mária, gyermekei: Mária terjevel dr. Bodnár János, János feleségével Burgonin Horváth László, Ge. Guly feleségével Faltas Erikával, Béla feleségével Sate Margittal, unokái: Papp György, Csáky Erika, Katalina és Gergely, Csáky Eva, valamint testvérei és a rokonság. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Lakás: Kardos utca 3.

Mély fájdalommal jeletoltan tudatjuk, hogy feletlen férj, szeretett édesapánk, nagypapánk, testvér, sógor és jó rokon

id. Jenei József gazdálkodó

rövid betegség után elhunyt. Temetése szept. 20-án 19-n, pénteken délután 3 órakor lesz a díszavatolozó református egyházi szertartással. Gyászolják: bánatos özvegye id. Jenei Józsefnek Bákocsy Sára gyermekeivel, unokáival, testvéreivel és kiterjedt rokonsága. — Lakás: Töleki utca 26. — Csúrika temetkezés végzi.

Mély fájdalommal jeletoltan tudatjuk, hogy

Medgyesi Istvánné Greisinger Gizella

57. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozójából. Elhunytát gyászolják bánatos férje, gyermekei, unokái, testvérei, sógorsága és kiterjedt rokonság. Lakás: Patai u. 11. Minden külön értesítés helyett. Bartha vezeti.

KÖSZÖNETNYILVÁNTÁS

Mindazon rokonainknak, barátainknak, karnársainknak, ismerősainknak, kik drága kis angyalunk Istvánnékat elhunytával bánatunkban részvételt voltak, temetésén megjelentek, ravatalát koszorúval, virággal elhalmozták, ezúton mondunk köszönetet. Szücs Imre és neje.

Gyermekmackó és kabátok, meleg kötöttáru, TETRA PELENKA NEUWIRTH-tól, Plac-u. 44. Fehérmű készítés.

Kabátot, kosztümöt előszállítás szalon munkával kaphat készen **Fabian Modellházban** Plac-utca 43. szám. (Sveits palota) Szalon: Nagy-Zsoltánszky u. 6. **Tiszta gyapjú anyagok méterre is.**

